

Ycare
Youth Counselling Against Radicalisation Europe

Hand-out: casestudie Maysa

Het verhaal rond een radicaliseringsproces

'Mijn gedachten waren niet van mij. Ik was mezelf niet'

Tiener Maysa, muziek liefhebber en 'zonnestraaltje' op school, veranderde binnen een jaar volledig door een ontmoeting op sociale media. Maysa was zoals veel andere tieners in haar buurt. Haar grootouders waren bijna 50 jaar geleden uit Marokko gekomen, en haar ouders hadden bescheiden-succesvolle carrières opgebouwd en een huis voor hun kinderen. Haar ouders waren strenge moslims, maar zeker niet star. Ze haalde goede cijfers op school en had veel vrienden.

"Mijn leraar noemde me een zonnestraal," zegt Maysa. Een jaar geleden werd die zon verduisterd. Eerst deed ze een jilbab om, de losse jurk en hoofddoek die vrome of traditionele moslimvrouwen dragen. Er werd niet meer gedanst of gezongen, wat ze daarvoor graag deed, en er was ook geen plek meer voor sigaretten. Maysa dronk nooit alcohol maar ging wel uit met vrienden die dat wel deden. Ook daaraan kwam een einde.

Ze begint nu langzaam te accepteren wat er is gebeurd en leert er mee te leven. "Als ik er nu op terugkijk ziet het eruit als een zwart gat," zegt ze.

Ze werd voor het eerst benaderd via sociale media. Maysa had aanvankelijk voor de jilbab gekozen "om te verbergen dat ik wat zwaarder was geworden", zegt ze. Maar toen ze een selfie van zichzelf in haar nieuwe kleren op social media plaatste, nam een andere vrouw van tegen de 20 contact met haar op. Ze chatten over haar "nieuwe look" en besloten om samen te gaan shoppen. Maysa kwam in contact met een groep jonge vrouwen die eenzelfde achtergrond als zij had.

Maysa zag haar nieuwe vriendin en het groepje steeds vaker. Ze ontmoetten elkaar in goedkope eettentjes, of in cafés, maar nooit bij iemand thuis, of in de moskee of een religieus centrum. Eerst praatten ze over de islam. Toen over

Ycare
Youth Counselling Against Radicalisation Europe

politiek, en de vervolging van moslims wereldwijd. Tot slot kwam Isis ter sprake, en het leven in het nieuwe “kalifaat”, en hoe goed het leven daar was.

Ten minste een van de vrouwen beweerde contact te hebben met militanten in Syrië, ze schepte zelfs op over de verschillende reizen die ze had gemaakt, om haar man te zien die daar streed. “Ze vertelden me dat er geen criminaliteit en discriminatie was in de Islamitische Staat. Ze spraken over relaties tussen mannen en vrouwen, en zeiden dat ik daar een goede man zou vinden, ook al zou ik één van zijn vrouwen zijn. Ze hadden het over vechten tegen de ongelovigen, maar geweld of executies of dat soort zaken kwamen niet ter sprake,” zegt Maysa.

Binnen een paar weken gaven haar nieuwe vrienden haar een goedkope mobiele telefoon met een prepaid simkaart en zeiden haar dat tegen niemand te vertellen. Via deze telefoon werd er contact met haar onderhouden, meestal via sms, en vertelden ze haar waar en wanneer de volgende bijeenkomst zou plaatsvinden. “Ik zie nu wel in dat ik niets van hen wist, behalve hun voornamen. Maar ik zette daar geen vraagtekens bij,” zegt Maysa.

Sommige vrouwen die tot extremisme aangetrokken worden, hebben een getroebleerde achtergrond of leven in de marge van de maatschappij. Toch komen veel vrouwelijke rekruten zoals Maysa uit stabiele gezinnen, ook al is de relatie met hun ouders soms gespannen. “De families zien het gewoonweg niet aan komen. Velen zijn zelfs blij dat hun kinderen rustiger zijn geworden en gestopt zijn met drinken of niet meer in de problemen komen,” zegt een jeugdwerker.

Binnen enkele weken nadat Maysa haar nieuwe vrienden had ontmoet, leden haar schoolprestaties er al onder. Binnen enkele maanden kreeg ze problemen door spijbelen. Ze trok ook handschoenen aan en bedekte haar gezicht volledig naast het lange gewaad dat ze al droeg. Toen kwam er het bericht dat een man die Maysa goed had gekend, overleden was in Syrië. Hij was twee jaar eerder naar het conflictgebied gereisd met een groep tieners die allemaal bij dezelfde vechtsportclub zaten. Het slechte nieuws werd uitgevent door haar nieuwe kennissen. “Je moet nu je plicht vervullen en naar Syrië gaan,” werd Maysa verteld.

Project number: 2015-1-NL01-KA202-008861

Ycare
Youth Counselling Against Radicalisation Europe

Ze zag haar “zussen” steeds vaker. De druk werd opgevoerd. Er werd niet gesproken over andere militante groeperingen, bredere politieke kwesties in Europa of in de moslimwereld, laat staan over lessen van minder bekende extremistische geleerden. Alles was uitsluitend gericht op Isis. Er werd ook maar weinig gesproken over de fundamentele teksten van de islam.

“Alles waarover we praatten of [de literatuur] waar ze me op wezen, kwam allemaal van [Isis], of dat was tenminste wat ze zeiden,” zegt Maysa. “Ik belandde op een punt waarop naar Syrië gaan het enige was dat ik wilde. Ik geloofde wat ik hoorde. Toen ik later de videobeelden van onthoofdingen zag, moest ik huilen. “Dit is ook typerend voor de huidige lichter van extremistische rekruten,” zeggen experts. “Het staat buiten de politiek of religie. Het zijn gewoon bepaalde individuen die samen afspreken en deel willen uitmaken van iets groots. Het gaat om een jeugdcultuur ... en leeftijdsgenoten met eenzelfde achtergrond spelen een grote rol,” zegt een expert op gebied van islamistische militanten.

De crisis diende zich in het vroege voorjaar aan. Maysa werd verteld dat de groep binnen een paar dagen zou vertrekken. Of ze nu wel of geen papieren had, ze zou kunnen meereizen omdat “het oversteken van grenzen geen probleem was”. Toch hield iets haar tegen. Maysa vroeg haar moeder waar haar paspoort was. Omdat ze iets vermoedde, verborgen haar ouders het. In tweestrijd vroeg ze de groepsleider om nog wat meer tijd. Die was er niet, werd haar verteld. En toen kwamen de bedreigingen: als ze niet mee zou gaan met hen, zou Maysa en haar familie en vrienden worden opgespoord, en de gevolgen zouden verschrikkelijk zijn. Het is nu zeven maanden geleden dat Maysa de “geheime” telefoon die ze had gekregen kapot gooide. Sindsdien heeft ze niks meer vernomen van haar voormalige vrienden en dat wil ze ook niet. Hun bedreigingen zijn niet in de praktijk gebracht, maar ze is die niet vergeten.

Maysa draagt nu een spijkerbroek, T-shirts en sweaters net als voorheen. Haar gelakte nagels zijn terug, en de sigaretten ook. Rond haar hoofd is een gekleurde doek gewikkeld. Ze studeert weer, maar is rusteloos. Op haar mobiele telefoon staan foto's van een heel andere vrouw, volledig gesluierd en een V-teken als overwinningssignaal makend. “Ik was totaal geradicaliseerd. Mijn gedachten waren niet van mij. Ik was mezelf niet meer.”

Project number: 2015-1-NL01-KA202-008861